

HARDHEIDSCLAUSULE (HHC)

geen goede trouw, tóch in de WSNP

Wanneer beroep doen op HHC

Als er sprake is van een stabiele gedragsverandering waarbij de oorzaak van de problemen is weggenomen (een zogenaamde wending ten goede). De rechter kan dan aannemen dat de problemen zich niet zullen herhalen.

Voorbeelden:

- Verslaving minstens 1 jaar onder controle (aangetoond door behandelaar)
- Beschermingsbewind geregeld
- Voldoende hulpverlening
- Stabiele leefsituatie gecreëerd

GELUKKIG AL EEN
JAAR VAN MIJN
VERSLAVING AF!

Hardheidsclausule (art 288 lid 3 FW)

Als de schuldenaar de omstandigheden die bepalend zijn geweest voor het ontstaan of onbetaald laten van de schulden, nu **aantoonbaar onder controle heeft** kan hij ondanks het gebrek aan goede trouw toch worden toegelaten.

Zelf om toepassing van HHC vragen

U moet **zelf** om toepassing van de Hardheidsclausule vragen. Doe dit ook als u twijfelt. Alleen dan kan de rechter beoordelen of de Hardheidsclausule van toepassing is.

De rechtbank bepaalt

Als u om toepassing van de HHC heeft verzocht, dan moet de rechter het verzoek beoordelen. Een eventuele afwijzing moet goed gemotiveerd worden in het vonnis.

Hoe aanvragen?

- In de verklaring ex 284 FW staat de Hardheidsclausule vermeld. Door dit in te vullen vraagt u de rechter om deze te beoordelen.
- Geef goede uitleg
 - Waarom is de HHC van toepassing?
 - Waarom is het risico op herhaling verdwenen?

Download
verklaring ex 284 FW

VOORBEELDEN

Wel toegelaten ✓

Schulden ontstaan door verslavingsproblematiek. Verslaving is aantoonbaar langer dan 1 jaar voorbij, de oorzaak is daarom weggenomen. [Zie uitspraak](#)

Twee zussen hebben een kinderopvangbedrijf. Faillissement ontstaat door management uit te besteden aan frauderende ex-partner. De rechtbank waardeert de actieve aanpak van de zussen, die beslag laten leggen op bankrekening ex-partner. [Zie uitspraak](#)

Schulden mede ontstaan door psychische problemen (dementie). Nu onder behandeling en beschermingsbewind. De oorzaak is niet weggenomen, maar de omstandigheden zijn onder controle. [Zie uitspraak](#)

Niet toegelaten ✗

Fraudeschulden mede ontstaan door onvoldoende kennis van de Nederlandse taal. Schuldenaar heeft niet geprobeerd dit d.m.v. taal cursus te verhelpen ondanks advies gemeente. Oorzaak niet weggenomen, dus afgewezen. [Zie uitspraak](#)

